

Dalyvavimo tarptautinių mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų programų renginiuose išlaidų apmokėjimo Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūroje aprašo 5 priedas

DALYKINĖ ATASKAITA

(taikoma atstovams ir ekspertams, paskirtiems Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. V-310 „Dėl Lietuvos atstovų ir ekspertų Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ komitetuose paskyrimo“)

2019 vasario 15 d.

Sutarties data ir Nr.	2019 m. sausio 23 d. sutartis Nr. 28V-30
Dalyvio vardas, pavardė, mokslo laipsnis	Gitana Alenčikienė, dr.
Tikslinė grupė (pasirinkti vieną)	☒ <i>Mokslininkas</i> ☐ <i>Tyrėjas</i> ☐ <i>Mokslo vadybininkas</i>
Institucija	Kauno Technologijos Universitetas
Posėdžio institucinė forma	Programos Horizon 2020 Socialinio iššūkio 2 “Maisto išteklių užtikrinimas, tvarus žemės ūkis, jūrų ir vidaus vandenių tyrimai, bioekonomika” komiteto 19-asis posėdis
Posėdžio vieta ir laikas	Centre Albert Borschette (CCAB), rue Froissart 36, B-1040, Briuselis, Belgija, 1A kambarys, 2019 m. vasario 12 d., 9.30-13.00

1. Svarstyti klausimai:

1. Posėdžio įžanginė dalis, naujienų apžvalga, 18-ojo Socialinio iššūkio (SC2) posėdžio protokolo pristatymas.
2. Atnaujintos SC2 darbo programos 2018-2020 pristatymas ir aptarimas, pristato AGRI/RTD
3. Pristatymas Europos partnerystė Inovacijoms žemės ūkio produktyvumui ir tvarumui (European Innovation Partnership for Agricultural productivity and Sustainability (EIP-AGRI))
4. Kiti klausimai

2. Posėdžio eigos apibendrinimas:

- 1) Prisistatė dalyvaujantys naujai paskirti valstybių atstovai (Latvija, Belgija).
- 2) Pristatyti vykstantys pasikeitimai maisto ir bioekonomikos srityje, įvykiai, iššūkiai. Šiuo metu ruošama pristatyti sveika planeta programa ir jos iššūkiai.
Pristatyti artėjantys renginiai 2019 metais:
2019 kovo 19 vandenynui skirta konferencija, 2019 kovo 25, Briuselyje ES-Kinijos ekspertų seminaras, skirtas identifikuoti galimas bendras veiklas tyrimams ir inovacijoms maisto, žemės ūkio ir biotechnologijos srityse.
2019 gegužės 8-9 d. Bucharešte konferencija skirta Rumunijos prezidentavimui pradedant Juodosios jūros regionui skirtą Black Sea Strategic Research and Innovation Agenda (SRIA);
2019 gegužės 16-17, Lisabonoje Europos Jūros diena, birželio 25-26 d. Lisieux vyks Agri-Innovation Summit 2019 organizuojamas kartu su Prancūzijos nacionaliniu Kaimo tinklu, Normandijos regionu ir EIP-AGRI, šio renginio tema EIP-AGRI kryptis į agroekologiją.

2019 liepos 3-4 July, Bruselyje vyks Infodiena Horizon 2020 Societal Challenge 2 ir po jos partnerių paieškos renginys (brokerage event)

3) Iki 28 vasario galima pateikti pastabas 18-ojo posėdžio protokolui.

4) D.Amato pristatė pagrindinius programos pakeitimus: kai kurios veiklos iš SFS perkeltos į FNR bei planuojami pakeitimai.

Dėl nacionalinių atstovų tinklo (NCP) pristatė, kad šiuo metu neplanuojama nagrinėti pasiūlymų dėl šios veiklos finansavimo. Tai nereiškia, kad visai nebus paramos, nes lieka akademija ir kitos veiklos. Bet reikia palaukti, kol derybos dėl programos bus pabaigtos ir nominuoti NCP ir klasterių nacionaliniai atstovai.

Pristatyti kvietimai maisto ir natūralių išteklių srityje ir jiems skirtos sumos: CE-FNR-7: Food cities – IA, CE-FNR-09, FNR-11 -Oceans Innovation Pilot – IA: Prospecting biological resources – RIA; FNR-12: Industrial Microbiomes – RIA; FNR-13: CO₂ emissions into chemicals – RIA
M.Duponcell paaiškino, kad projektų pakeitimai atsirado dėl finansavimo ypatumų.

Ispanija padėjo už pristatytus programos pakeitimus. Tačiau dalis kvietimų temų FNR 07 ir 17 yra inovacijoms skirti (IA) projektai, tačiau tokiu atveju tikimasi inovatyvių produktų ar technologijų kurie atsiras rinkoje, o šių IA veiklų rezultatas yra politiniai sprendimai. Taip pat yra numatytas kvietimas miestams, kurie yra labai dideli gyventojų skaičiumi. Mažai dėmesio akvakultūrai visuose kvietimuose, ypač atsirandančioms atliekoms. Dėl kvietimo susijusio su Afrika, nėra aišku ar visa Afrika bus įtraukta, nes šiaurės Afrikai tai aktualu. Taip pat dėl su dirvožemio tyrimų kvietimu, svarbu tirti bioįvairovę susijusią su ūkininkavimu būdu. Taip pat nereiktų apsiriboti plastikų tyrimu dirvožemyje, vertėtų praplėsti tikslą. Taip pat reikia įvertinti fotosintezės tyrimus.

Prancūzija: SFS 44 dėl pesticidų, reikia tikslesnio apibrėžimo, pvz. pateikti pavyzdžius. SFS 10, verta pridėti „non EU regulated“. SFS 21 gerai suskirstyta, .

Belgija: Biudžetas nesutampa su tekste nurodyta ir deklaruojama suma, todėl siūloma padidinti lėšas kur planuojami realūs tyrimai. FNR 11 nėra atitikimo tarp biudžeto deklaracijos ir tekste. SFS 17 buvo 29 projektai, iš kurių finansuoti 4, ar galima tęsti finansavimą šioje srityje. FNR 06 stipriai palaiko, atsiųs siūlomus pakeitimus.

Italija: SFS 36 reikia patikslinti, bioekonomikos university curricula perkelta į viešuosius pirkimus, o ten naudojami tikslesni apibrėžimai, bet SFS leidžia geriau komunikuoti, dalintis, derinti iššūkius, todėl geriau turėti nors ir mažesnį finansavimą, bet efektyvesnę priemonę. FNR 08 Food safety systems in future, nors ir yra galimas persidengimas, bet EFSA misija turi būti patikslinta, bet yra didelė maisto saugos infrastruktūra.

Lenkija: reikia ieškoti ekonominių sprendimų regionuose. FNR 06 Fossil fuels turi užtikrinti žemės ūkio tvarumą. Tačiau dalis pateiktų pastabų nebuvo atsižvelgta: pvz. tvarumas, mažiau dėmesio skiriama maisto falsifikavimui, nes nei vienas iš SFS nėra skirtas maisto atliekoms ir švaistymo sumažinimui. Taip pat kai įtraukiami miestai, jų dydis turi būti virš 100000 gyventojų, tačiau tokių miestų net Lenkijoje yra labai mažai.

Portugalija: palaikė kitų šalių išsakytą nuomonę. Ir prašė įvertinti bioįvairovę dirvožemyje.

Vokietija: nesupranta, kodėl iš SFS perkelta į viešuosius pirkimus. Tyrimuose dėl dirvožemio nėra aiškiai apibrėžta, kas turi būti interpretuota SFS srityje. Yra 3 SFS , kuriems skirta 9 mln, bet nėra

aiškiai apibrėžta, kas turi būti tiksliai atlikta, kaip inovacijų veikloje. Ar tikrai CSA turi būti skirtas toks didelis biudžetas lyginant su SFS veiklomis.

Latvija: dėl pesticidų ir maisto saugos. DG SaNTE , EFSA yra išreiškusi pageidavimą tiksliai apibrėžti kas turi būti tiriama, nes skirtingi gaunami rezultatai.

Ispanija: FNR 11 turėtų būti apibrėžta kas gali būti suprantama kaip biomasė. SFS veiklose nėra maisto aprūpinimo veikloje, nors aišku šiuo metu nėra galimybių įtraukti, bet būtina svarstyti ateityje.

Prancūzija: nėra aišku kodėl nuo SFS pereita prie studijos pirkimo viešųjų pirkimų.

Italija: būtina geresnė CSA kontrolė, kad komisija galėtų geriau kontroliuoti rezultatus

Komisijos ir atsakingų asmenų atsakymai:

Politikos formavimas SFS srityje: CSA yra tinklinių struktūrų sudarymas kuriuose galima atlikti neintensyvius tyrimus, todėl 3 mln nėra didelė suma.

Dėl dirvožemio tyrimų: reikia įvertinti tarptautinį kontekstą. Norint turėti Europos kontekstą pasauliniuose dirvožemio bioįvairovės tyrimuose, būtina sukurti tyrimų grupę ir gauti rezultatus.

Dėl pesticidų: pesticidai 5 mln biudžeto, kur dalyviai gali patys parinkti produktus, kuriuos nori tirti. Panaši praktika buvo taikyta tiriant pesticidų likučius ekologiniame ūkininkavime.

Dėl SFS 10: dėl prašymo įtraukti „non EU regulated“, pavadinimas nebus pakeistas, bet tekste atsispindės.

Dėl CSA: mažiau nei 10 procentų skirta šioms veikloms nuo bendro biudžeto. 90 proc, biudžeto yra skirta tyrimams ir konkretiems rezultatams,. Dėl IA veiklų, įprastai rezultatas tikrai yra realūs produktai bet ir technologijos, bet socialinė inovacija yra irgi konkretus rezultatas, jei pakeis vartotojų mąstymą ar politikos formavimą.

Dėl miestų skaičiaus ir gyventojų skaičiaus: pradžioje buvo planuotas vienas didelis projektas su dideliu finansavimu, todėl šiuo metu yra planuojami keli mažesnio biudžeto projektai,

Food safety call: tikslas sukurti platformą diskusijoms, nesitikint konkrečių rezultatų.

FNR 17: atsirado politinis įsitraukimas, nes reikia rengti strategiją miestuose. Pilotinių miestų skaičius sumažintas siekiant mažesnių administravimo sąnaudų, tačiau norint surinkti atliekas bioperdirbimui, turi būti kritinė gyventojų masė atliekų generavimui

Dėl Afrikos regiono: Šiaurės Afrika yra įtraukta, nes nėra apibrėžta kitaip. Ankstesnėje versijoje buvo įtraukta subsachara.

Energija nėra išbraukta. Siekiant įvertinti bioatliekas ir iš jų gaunamas energijos kiekius ir vertę nėra tikslinga, nes iš principo neteisinga. Todėl siūloma palikti taip kaip yra tekste.

FNR 11 biologiškai aktyvių medžiagų gamyba, jo tikslas pažiūrėti į biologines medžiagas ar yra kas gali būti panaudojama, neapsiribojant pvz. Akvakultūra.

Dėl SFS perkėlimo į viešuosius pirkimus: taip galima gauti konkrečiai apibrėžiant rezultatą.

Dėl EFSA bendradarbiavimo: temos parenkamos ir apibrėžimai su jais derinami parenkant kvietimo aprašus.

Dėl pilotinių projektų: reikia išbandyti pereinamuoju periodu dėl skirtingų programų finansavimo, būtina išbandyti kaip tai veikia. Tai nereiškia, kad bus pilnai pereita į kitą programą, bet tai yra strateginis sprendimas, todėl jei reikia specifinės informacijos, galima tikslinti.

3. **Pristatymas European Innovation Partnership for Agricultural productivity and Sustainability (EIP-AGRI)**

Tikslas padidinti konkurencingumą didinant bendradarbiavimą tarp mokslo ir verslo, suburiant skirtingų žinių žmones. T.y egzistuojančios žinios paverčiamos sprendimais. T.y. žinios gaunamos Horizon projektuose, o per CAP/Rural development perkeliamos sudarant veiklos grupes sudarytas iš verslo, NGO, ūkininkų, patarėjų ir mokslininkų kaip inovacijos, finansuojama OG (veiklos grupė, angliškai Operative groups) sudarymas, OG projektai, inovacijų palaikymo paslaugos. Tikslas practice oriented knowledge (žiniomis paremta praktika). Planuojama nauja CAP : developing a knowledge -based agriculture, pateikta svarstymui. T.y. MS prašomi pateikti savo strategiją, kaip jie įgyvendins exchange of knowledge and innovation and development of digital technologies žemės ūkyje. Numatyta 10 mln. Eurų Horizon 2020 programoje

Italija: puikus darbas, netikėtai geri rezultatai. Ypač veiklos grupių sukūrimas. Vienas sistemos trūkumas, nes sunku gauti pinigus dar sunkiau sukontroliuoti kaip pilnai panaudojami nes yra dvi skirtingos programos. Kaip ateityje bus sujungiami skirtingi finansavimo šaltiniai (Horizon ir Kaimo plėtra)

Rumunija: yra daugiau nei 20 OG Rumunijoje. Kuo skiriasi kvietimai Horizon ir EIP ?

Portugalija: labai jaučiasi entuziazmas pietinėse šalyse, bet Europos Šiaurinėse dalyse ši veikla neaktyvi, kodėl toks skirtumas

Vokietija. Mokslininkus sunku sudominti, nes taikomasis mokslas nėra vertinamas. Gal galima peržiūrėti vertinimo sistemą . Gal galima peržiūrėti vertinimo kriterijus, nes regionams ši veikla labai svarbi . Be to svarbu išplėsti veiklas į maisto sektorių, siekiant užtikrinti aprūpinimą maistu visoje grandinėje

Prancūzija: EIP yra iškelia daug klausimų, kurie turi būti sprendžiami ateityje. Gal komisija planuojama sukurti sistemą, kaip iškeltus klausimus įtraukti į ateities programą

Ispanija: pasiūlymas pasidalinti pranešimu su valstybėmis. Focus grupės gerai įvertina visos Europos pajėgumus ir pasiūlo priemones ir sprendimus. Tematiniai tinklai labai naudingi. Sunku dalyviams parinkti ir identifikuoti finansavimo šaltinius. Gal EIP Water bus svarbus ateityje, kaip ir į maisto sektorių

Airija: ar yra detalių analizė nustatyti bendradarbiavimą tarp tinklų ir OG su privačiu verslu ir jo tiekimo grandine (AGRIFOOD COMPANIES).

Atsakymai:

Dėl finansavimo: kitam periodui bus perimtos gerosios praktikos. Prieš du metus buvo sunku surasti sprendimus kaip finansuoti ir valdyti OG nes tai buvo naujas sprendimas , šiuo metu jau rasti sprendimai. Kai kuriose šalyse narėse sunkiai susitaikoma, kad galutinis vartotojas, t.y. ūkininkai turi dalyvauti priimant sprendimus finansuoti.

Dėl crossborder: rengiama strategija, bet dar nėra sprendimo. Tai sudėtinga. Naujoje strategijoje bandoma pasiūlyti strategiją, bet jau yra pavyzdžių, kai tokios veiklos pradėtos atlikti. Tarp Suomijos ir Estijos pradėtos veiklos.

Kaip sujungti OG ir mokslinius tyrimus: dar prieš du metus buvo per mažai OG. Šiuo metu OG skaičius auga eksponentiškai. Moksliniuose tyrimuose sunku įtraukti OG, nes sudėtingas finansavimo administravimas.

Dėl OG skirtingose šalyse: yra šalių, kur OG yra iš dviejų dalių, pvz. Viename finansavimas, kitame problemų formulavimas. Tai priklauso nuo kaimo plėtros finansavimo bei nuo regiono: pietų ir šiaurės šalyse nėra būtinai reiškia, kad kai kurios šalys nefinansuoja, be to, priklauso nuo to ar šalis suskirstyta į regionus, ar šalis nusprendžia remti didelio ar mažo biudžeto projektus.

Dėl OG maisto sektoriuje: tiesa kad yra reikalavimas, kad pagrinde OG būtų orientuota į žemės ūkų ir mišką. Šiuo metu kai kurios OG pradeda vystyti šią veiklą.

Dėl focus grupių: naujos tyrimų kryptis. Jų grupė yra stimuliuoti kokių tyrimų reikia. DG AGRI yra grupė kurie projektuoja reikalingus tyrimus ir bando surinkti iš OG poreikį.

Ryšis su EIP Water: pradedama, buvo seminaras dėl bendrų veiklų.

4. Konferencija dėl Rumunijos prezidentavimo. SUST-BLACK (sustainable development at the Black Sea) Bucharest 8-9 ir 11-12 May 2019. www.sust-black.ro
5. Primintos artėjančių vertinimų datos vienpakopio ir dvipakopio vertinimo paraiškoms. Informacija pateikta [www. Prima-med.org](http://www.Prima-med.org). Nėra galimybių papildomai finansuoti projektų.
6. Planuojama Horizon tvirtinimo seka: kovo pabaigoje-balandžio pabaigoje vidinės konsultacijos, gegužės mėnesį programos komiteto konsultacijos, **2019 birželio 24 planuojama atnaujintos** 2020 darbo programos 2018-2020 paskelbimas.

7. Posėdžio sprendimai, kito posėdžio data:

Svarstyti klausimai informacinio pobūdžio, sprendimų nepriimta.

Kito posėdžio data preliminariai spalio mėnesį, kai bus aiškūs vertinimo rezultatai.

8. Pasiūlymai dėl tolesnių Lietuvos veiksmų:

Išsiaiškinti tiksliai, kokios pasekmės bus Lietuvos dalyvavimui Horizon programoje jei programa nerems nacionalinių kontaktų tinklo.

Dėl EIP AGRI valstybių narių prašoma pateikti savo strategiją, kaip įgyvendins žinių ir inovacijų perdavimą ir informacinių technologijų diegimą žemės ūkyje.

Paskatinti EIP AGRI veikloje papildomai dalyvauti maisto sektorių, pasinaudojant kitų šalių gerąja patirtimi.

Paskatinti Lietuvos mokslo institucijų ir verslo atstovus 2019 m. Liepos 3-4 d. dalyvauti Horizon 2020 Visuomenės iššūkiai 2, Informacinėje dienoje „Horizon 2020 Societal Challenge 2“ ir partnerių paieškos renginyje.

9. Pridedama informacija (posėdžio darbotvarkė, dalomoji medžiaga): pridedami pranešimai

10. Tiesioginis ataskaitos rengėjas (vardas ir pavardė, mokslo laipsnis institucija, pareigos, telefono numeris, elektroninio pašto adresas):

Gitana Alenčikienė, technologijos mokslų dr., Kauno technologijos universitetas, vyriausioji mokslo darbuotoja, tel. +37061086929, e.p.: gitana.alencikiene@ktu.lt

 Dalyvio parašas

